

AURINKOLAHTI – MERELLINEN ASUINALUE VIIHTYISINE JULKISINE ALUEINEEN HELSINGIN VUOSAARESSA

*Aino-Kaisa Nuotio, suunnitteluhortonomi
projektipäällikkö, Ramboll Finland Oy*

1

Aino-Kaisa Nuotio

1, 2, 3
Aurinkolahden aukio on osa Aurinkorannan kerrostalojen ja tontille kuuluvien graniittimuurien rajaamaa rantapromenadia. Ranta-akseli on parhaimmillaan kesäaikaan sekä syksymmällä viikonloppuisin ja aurinkoisina iltoina, jolloin se täyttyy siellä liikkuvista ja oleilevista ihmisistä.

AURINKOLAHDEN ALUEEN SUUNNITTELUN KÄYNNISTYMINEN

Helsingin kaupunki aloitti Vuosaaren aluekeskuksen suunnittelun 1980-luvulla. Katujen ja yleisten alueiden toteutus suunnitelmat valmistuivat Pauligin alueesta 1990-luvun lopulla ja sitä seurasivat Aurinkolahden ranta-alueiden suunnittelu sekä Uutelan kanavan ympäristön suunnittelu. Rakentaminen käynnistyi Aurinkolahden länsiosan kaava-alueelta, koska Vuosaaren aluekeskuksen ympäristössä oli vielä alueen keskeisen maanomistajan eli Pauligin kahvintuotantoon liittyviä rakennuksia. Vuonna 2009 paahtimo pääsee siirtymään uusiin tiloihin Vuosaaren sataman ja logistiikkakeskuksen viereen.

IVAN FALININ PUISTO

Vuosaaren aluekeskukselta ja sen maamerkinä olevalta Suomen korkeimmalta 26-kerroksiselta asuinrakennukselta Cirrukselta on tulevaisuudessa kadun ja puiston muodostama yli puolen kilometrin mittainen näkymäkseli Aurinkolahden aukiolle ja merelle. Lähempänä rantaa oleva Ivan Falinin puisto valmistui vuonna 2004. Puistosektorille ovat keskeisiä Vuosaaren alueelle tyypilliset männyt, jotka säilyttävät runkojen lomitse näkymät merelle. Mäntyjen latvukset piirtyvät kauniina varjoina viereisten asuinkeuhkalojen vaaleisiin seinäpintoihin. Kapean puistokselin nurmipinta on korotettu reunatuella, jotta käyttö ohjautuu viereisille jalankulkuväylille.

AURINKORANNAN RANTAPROMENADI

Aurinkolahden aukio on osa Aurinkorannan kerrostalojen ja tontille kuuluvien graniittimuurien rajaama rantapromenadi. Aukion länsipuolella rantapromenadiin liittyy pienvenesatama ja itäpuolella rantapromenadin graniittimuuriin rajautuva uimaranta. Hiekkaranta on tulevaisuudessa Helsingin pisin - yli 500 metriä pitkä. Kaava-alueen rakentamisen yhteydessä ruovikkoista rantaa täytettiin rakentamiselle ja nykyinen hiekkaranta on pääosin rakennettu kanavan kaivantohiekoilla.

Rannan istutukset ovat hyvin pelkistettyjä, jättäen tilaa merimaisemalle ja promenadilla liikkuville ihmisille. Istutukset muodostuvat vuosaarelaisten mäntyjen ilmettä toistavista ja ympäri vuoden vihreistä kääpiövuorimäntyalueista.

Ranta-akseli on parhaimmillaan kesäaikaan sekä syksymmällä viikonloppuisin ja aurinkoisina iltoina, jolloin se täyttyy siellä liikkuvista ja oleilevista ihmisistä. Aukiolla olevien kahviloiden terassit ovat

2 Aino-Kaisa Nuotio

3

Aino-Kaisa Nuotio

myös löytäneet asiakkaansa. Ranta-alueella voi aistia eurooppalaisen tunnelman yhdistettynä perisuomalaiseen merimaisemaan ja kortteleiden välitse pilkistävään, viheralueilla säilytettyyn suomalaiseen kulttuurimaisemaan ja luontoon.

KULTAHIEKAN PUUSTIKKO

Ranta-akselilla kerrostalojen lomassa on pieni Kulta-hiekan puistikko, joka toimii samalla leveän Gustaf Pauligin puistokadun päätteellä. Puiston kautta on säilytetty näkymät merelle. Puiston reuna-alueille on istutettu kääpiövuorimäntyjä ja tavallisia mäntyjä täydentämään niitä muutamaa mäntyä, jotka rakentamisen yhteydessä on ollut mahdollista säilyttää.

VANHANKALLION PUISTO

Vanhankallion puisto on Kulta-hiekan puistikon jatkeena Gustaf Pauligin ja Solvikin kadun kulmassa.

Puisto on vanhan 1922 rakennetun TV-sarjojenkin kuvauspaikkana toimineen entiseltä nimeltään Vanhankallion huvilan ja nykyiseltä nimeltään Villa Solvikin pihapiiriä. Kartanomaisen huvilan omistaa Helsingin kaupunki. Huvila kunnostettiin hiljakkoin ja se toimii nykyisin ravintolana. Vanhankallion puiston puusto ja huvilalle johtava puukujanne oli erittäin huonossa kunnossa. Kaikki säilyttämiskelpoinen puusto pyrittiin säilyttämään, jotta vanhan kartanomaisen rakennuksen pihapiirin henki säilyisi jatkossakin vastapainona ympäröivälle uudelle rakentamiselle. Puiston nurmikot on ollut tavoite kehittää luonnonurmikoiksi paikalla olevan kasvu-alustan siemenpankkia hyödyntämällä.

AURINKOLAHDEN LÄNSIOSAN KAAVA-ALUEEN MATERIAALIMAAILMA

Alueen katujen ilme on pyritty säilyttämään hyvin

Aino-Kaisa Nuotio

pellikistettynä ja samalla on ollut tavoitteena optimoita rakentamiskustannukset. Ajouradan reunakivet ovat harmaata graniittia. Ajourata ja pyörätiet ovat asfalttia. Betonikiveyksissä on käytetty suorakaidekiviä ja neliökiviä. Jalkakäytävät ovat harmaata suorakaidekiveä ja neliökiveä sekaladonnalla. Erotuskaistan puurivistön kiveyksenä on rouhepin-tainen #3-5 mm hiekanruskea suorakaidekivi seka-ladontana neliökiven kanssa. Pienten kujien ja aukioiden kiveykset ovat vastaavaa kiveystä. Lisäksi niissä on raitoja tai pilkutusta rouhepintaisella hiekanruskealla kivellä. Viimeistelyissä on käytetty myös harmaata noppakiveä. Aurinkolahden puistotien pääte on tehty harmaasta noppakivestä.

Aurinkolahden aukion ja rannan kiveyksissä väri-maailma muuttuu punaisen ja mustan sävyihin. Reunatuet ovat punaista graniittia, samoin poltet-tupintaiset muurit ja portaat. Betonikiveykset ovat punamustaa sauvakiveä kalanruotoladontana.

Aurinkorannassa kaiteet ovat rosteria. Valaisi-mena on Louis Poulsenin Tolbod. Köynnöstellineet ovat DanIntran. Roska-astiat ja penkit ovat Helsingin kaupungin omaa tuotantoa. Samoja kalusteita on käytetty myös Ivan Falinin puistossa. Vanhankal-lion puistossa on ollut mahdollisuus käyttää karta-notyyliin sopivampia valkoisia Sineu Graff Viktoria-penkkejä. Vanhankallion puistossa ja Kultahiekan puistikossa katutilaa rajaavat aidat ovat harmaita Sineu Grafim metalliaitoja, joiden perustus on suunniteltu siten, että tarvittaessa kaide-elementti voi-daan kunnostaa muualla.

Aurinkolahden kivetyille erotuskaistoille istute-tut lehmukset ovat Helsingin kaupungin ensimmäi-siä kantavalle kasvualustalle rakennettuja puurivis-töjä. Kasvualusta on rakennettu metrin syvänä ja kolme metriä leveinä kaistoina. Valurautarilität on tuettu kantavalle kasvualustalle tarkoitetuilla tuki-kehikoilla. Gustaf Pauligin kadun seitsemän metriä leveällä keskikaistalla puut on istutettu yhtenäi-seen 60 cm syvään kasvualustaan. Maanpinta on verhottu lamoherkukalla.

KUNNOSSAPIDON HUOMIOIMINEN

Helsingin kaupungille tulee vuosittain valtava mää-rä uusia alueita kunnossapidon piiriin. Tällä alueel-la ympäristörakentaminen on pyritty tekemään pel-kistettynä antaen tilaa merimaisemalle ja viheralu-eilla säilytetyille elementeille. Samalla on huomioi-tu, että ympäristö on mahdollisimman vähän kun-nossapitoa vaativaa ja se on rationaalisesti toteut-tavissa niin, että alueen arvo ei ainoastaan säily vaan kehitty vuosikymmeniä eteenpäin.

Aino-Kaisa Nuotio

4
Aurinkolahden aukion ja rannan kiveyksissä värimaailma muuttuu punaisen ja mustan sävyihin. Betonikiveykset ovat punamustaa sauvakiveä kalanruotoladontana.

5
Aurinkolahden aukion itäpuolella rantapromenadin graniittimuuriin rajautuu uimaranta. Hiekkaranta on tulevaisuudessa Helsingin pisin - yli 500 metriä pitkä.

6, 8
Vuosaaren aluekeskukselta ja sen maamerkinä olevalta Suomen korkeimmalta 26-kerroksiselta asuinrakennukselta Cirrukselta on tulevaisuudessa kadun ja puiston muodostama yli puolen kilometrin mittainen näkymäakseli Aurinkolahden aukiolle ja merelle.

7
Alueen ympäristörakentaminen on pyritty tekemään pelkistettynä antaen tilaa merimaisemalle ja viheralueilla säilytetyille elementeille.

9
Vanhankallion puisto 1922 rakennetun, entiseltä nimeltään Vanhankallion huvilan ja nykyiseltä nimeltään Villa Solvikin pihapiiriä. Kartanomaisen huvilan omistaa Helsingin kaupunki. Huvila kunnostettiin hiljakkoin ja se toimii nykyisin ravintolana.

10
Vanhankallion puistossa ja Kultahiekan puistikossa katu-tilaa rajaavat aidat ovat harmaita metalliaitoja, joiden perustus on suunniteltu siten, että tarvittaessa kaide-elementti voidaan kunnostaa muualla.

9,10

Aino-Kaisa Nuotto
7

Aino-Kaisa Nuotto
8

Sirkka Saarinen

11

Sirkka Saarinen

12

AURINKOLAHDEN ALUEEN SUUNNITTELU

Pauligin ja Aurinkolahden länsiosan kaava-alueen katujen ja puistojen suunnittelun on tehnyt *Ramboll Finland Oy*. Ranta-alueiden suunnittelu tapahtui yhteistyönä *Arkkitehtitoimisto Pääsky & Siistonen Oy*:n kanssa.

Tulevina vuosina Aurinkolahden vetovoimaisuus tulee entisestään lisääntymään Aurinkolahden länsiosan kaava-alueen itäpuolelle rakentuvan Uutelan kanavan myötä.

Aurinkolahden länsiosan kaava-alueella rakennetaan parhaillaan myös paikan historiaa ja ominaispiirteitä korostavaa puistoaluetta, Lill-Kallvikin puistoa, joka liittyy Aurinkolahden Kallahden alueeseen. Lill-Kallvikin puiston keskeisenä osana on puistossa sijaitsevan 1920-luvulla rakennetun Hietalan huvilan ja sen edustalla olevan kunnostettavan joonialaisen pylväikön välille palautettava aikakauden muotopuutarha.

AURINKOLAHTI – MARITIME RESIDENTIAL AREA WITH ENJOYABLE PUBLIC AREAS IN VUOSAARI TOWN BLOCK OF HELSINKI

The City of Helsinki started the planning of the regional centre of Vuosaari in the 1980s. The implementation plans for streets and public areas were completed for the Paulig area towards the end of the 1990s, followed by planning of the shore areas in Aurinkolahti and the environment of the Uutela Channel. Construction started in the zoned area in the west part of Aurinkolahti, as there were still buildings connected with the coffee production operation of Paulig, the main landowner, in the area of the Vuosaari regional centre. In 2009 the roastery will relocate in new facilities next to the Port of Vuosaari and the logistics centre.

In the future, a more than 500 m long view axis of street and park towards the Aurinkolahti Square and the sea will open up from the Vuosaari regional centre and from its landmark Cirrus, which is the tallest residential apartment building in Finland with 26 storeys. The Ivan Fallin Park, closer to the shore, was built in 2004.

Aurinkolahti Square is part of the shore promenade bordered by the apartment blocks and the granite walls round the plot. On the west side of the Square the promenade runs into a marina, and on the east side the granite wall of the promenade encloses a swimming beach. In the future this will be the longest sand beach in Helsinki, more than 500 m in length. The construction project of the zoned area included also filling of the reedy shore area for use as building plots, and the beach as it exists today was mainly built using sand excavated from the channel.

The small Kultahiekkä Park in the midst of the apartment blocks on the shore axis continues as Vanhankallio Park, which is part of the courtyard of the Villa Solvik Mansion built in 1922. The Mansion that is now owned by the City was recently renovated and serves as a restaurant.

The appearance of the streets in the area has been kept as minimalistic as possible, with cost savings another target of this approach. Curb stones are grey granite, and the streets and bicycle paths are asphalted. In the pavings of the Aurinkolahti Square and the shore the colour world changes to shades of red and black.

11, 12

Uimaranta rajautuu rantapromenadin graniittimuriin. Reunatuet ovat punaista graniittia, samoin poltettupintaiset muurit ja portaat.